

АУДИТОРСКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
орган аудиторського самоврядування

Примітки до фінансової звітності: розкриття іншої інформації

1

**Лоханова Н.О., член АПУ, д.е.н., професор,
аудитор ПП АКФ «ЮГТ ПЛЮС», м. Одеса,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ОНЕУ,
ACCA/DipIFR**

Розкриття інформації в Примітках за національними П(С)БО

- ▶ Примітки до фінансової звітності (окрім форми № 5) мають містити таку інформацію, розкриття якої передбачено відповідними національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, принаймні:
- ▶ Короткий опис основної діяльності підприємства (п.4.2 НП(С)БО 1);
- ▶ Опис принципів оцінки статей звітності (п.6.1 розділу IV НП(С)БО 1);
- ▶ Опис методів обліку щодо суттєвих статей звітності (п.6.2 розділу IV НП(С)БО 1);
- ▶ Інформацію про акції у складі статутного капіталу, в тому числі права, привілеї та обмеження, пов'язані з акціями, акції, що належать самому товариству, перелік засновників і кількість акцій, якими вони володіють (п.8.2 розділу IV НП(С)БО 1) (щодо акціонерних товариств 2 та 3);
- ▶ Склад статей звіту про рух грошових коштів «Інші надходження», «Інші платежі» та інших статей, які об'єднують декілька видів грошових потоків (п.10.2 розділу IV НП(С)БО 1);
- ▶ Інформацію щодо пов'язаних сторін (п.11, 12, 15 П(С)БО 23);
- ▶ Методи амортизації, що застосовуються підприємством, та діапазон строків корисного використання (експлуатації) основних засобів та нематеріальних активів (п.36.2 П(С)БО 7, п.36.2 П(С)БО 8);

Розкриття інформації в Примітках за національними П(С)БО

- ▶ Перелік дебіторів і суми дебіторської заборгованості пов'язаних сторін (п.13.2 П(С)БО 10);
- ▶ Склад і суми статті балансу «Інша дебіторська заборгованість» (п.13.3 П(С)БО 10);
- ▶ Метод визначення величини резерву сумнівних боргів (п.13.4 П(С)БО 10);
- ▶ Інформацію про цільове призначення, причини невизначеності та очікуваний строк погашення щодо кожного виду забезпечень (п.20.1 П(С)БО 11);
- ▶ Інформацію про фінансові інструменти (п.42-47 П(С)БО 13);
- ▶ Облікову політику щодо визнання доходу, включаючи спосіб визначення ступеня завершеності робіт, послуг, дохід від виконання і надання яких визнається за ступенем завершеності (п.25.1 П(С)БО 15);
- ▶ Пояснення різниці між витратами (доходом) з податку на прибуток та добутком облікового прибутку (збитку) на застосовану ставку податку на прибуток (п.19.3 П(С)БО 17);
- ▶ Суму та період дії тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню, сума податкових збитків і невикористаних податкових пільг, пов'язаних з невизнанням відстроченого податкового активу (п.19.5 П(С)БО 17) тощо

Загальна структура Приміток до фінансової звітності

Структура Приміток	Зміст інформації, що наводиться в кожному розділі Приміток
Загальна інформація	Базова інформація про суб'єкт господарювання та про середовище його діяльності
Заява про відповідність	Ствердження про відповідність МСФЗ
Облікові політики	Стислий виклад суттєвих застосованих облікових політик та змін до них у звітних періодах і в найближчій перспективі
Базові облікові оцінки	Опис підходів підприємства до визначення оцінок статей фінансової звітності
Примітки до окремих статей	Кількісна та описова інформація відносно окремих статей звітності, які подані у Звіті про фінансовий стан, Звіті про сукупний дохід та інших фінансових звітах за рядками
Додаткові розкриття	Розкриття іншої інформації, передбаченої МСФЗ, відносно умовних зобов'язань, не визнаних контрактних зобов'язань та іншої доречної фінансової та нефінансової інформації

Підхід до побудови Приміток до фінансової звітності

Структурний компонент Приміток	Посилання на МСБО
Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності	МСБО 1
Суттєві положення облікової політики	МСБО 1
Суттєві облікові судження, оцінки і припущення	МСБО 1
Перелік і вплив нових і переглянутих МСФЗ	МСБО 8
Виправлення помилок і рекласифікації у фінансовій звітності	МСБО 8
Розкриття інформації щодо окремих статей фінансової звітності (елементів)	МСБО 1
Розкриття іншої інформації	МСБО 1

Розділ Приміток – стислий опис загальної інформації про суб'єкт, що звітує

Перелік показників	Що саме розкривається в 1 розділі Приміток
Ідентифікація суб'єкта, що звітує	Повна назва підприємства, організації чи установи, що звітує
Відомості про реєстрацію	Дата створення, а також реорганізацій чи інших суттєвих організаційних змін, якщо вони мали місце
Місцезнаходження	Країна, в якій розташований суб'єкт господарювання і за законодавством веде діяльність, а також юридична та поштова адреси
Контролююча сторона	Назви юридичних та фізичних осіб, що прямо чи опосередковано контролюють суб'єкт господарювання до кінцевого бенефіціара включно
Сфера діяльності	Основні напрямки діяльності та пов'язані з цим регуляторні вимоги (за наявності)
Інша інформація, яка є важливою	Належність до об'єднань, назви підконтрольних суб'єктів, чисельність персоналу, кількість відокремлених підрозділів та таке інше

Головний Приміток	Приклад інформації
Операційне середовище Компанії	<p>У 2020 році українська економіка мала тенденцію до спаду та зокрема зменшення реального ВВП, а також продемонструвала послаблення національної валюти щодо долару США та на євро у порівнянні із середніми показниками за попередній рік. Україна продовжує обмежувати свої політичні та економічні зв'язки із Росією, беручи до уваги анексію Криму, автономної республіки у складі України, а також збройний конфлікт у деяких районах Луганської та Донецької областей. Рівень макроекономічної невизначеності в Україні у 2020 році продовжував залишатися високим у силу існування значної суми державного боргу.....</p>
Принцип безперервності діяльності	<p>На початку 2020 року у світі став швидко поширюватися новий коронавірус (COVID19), що призвело до того, що Всесвітня організація охорони здоров'я („ВООЗ”) у березні 2020 року оголосила про початок пандемії.</p> <p>Заходи, які вживають багато країн для стримування поширення COVID-19, призводять до значних операційних складнощів для багатьох компаній і завдають істотного впливу на світові фінансові ринки.</p> <p>Оскільки ситуація швидко розвивається, COVID-19 може істотно вплинути на діяльність багатьох компаній у різних секторах економіки, включно, але не обмежуючись, <u>порушенням операційної діяльності у результаті призупинення або закриття виробництва, порушенням ланцюгів постачань, карантинном персоналу, зниженням попиту та труднощами з отриманням фінансування.</u></p> <p>Окрім того, Компанія може зіштовхнутися з іще більшим впливом COVID-19 у результаті його негативного впливу на глобальну економіку та основні фінансові ринки. Істотність впливу COVID-19 на операційну діяльність Компанії великою мірою залежить від тривалості та позирування впливу вірусу на світову та українську економіку.</p>

Приклад коментарю у зв'язку з пандемією COVID-19 щодо безперервності

- ▶ При проведенні цієї оцінки керівництво досліджує суттєвий вплив захворювання на діяльність організації.
- ▶ При проведенні оцінок щодо можливостей продовжити діяльність на безперервній основі керівництво повинно врахувати всю доступну інформацію про майбутнє, отриману після завершення звітного періоду, внести до дати випуску фінансової звітності.
- ▶ Організація може розкрити інформацію про наступні аспекти, що стосуються безперервності діяльності:
- ▶ Чи достатньо у організації грошових коштів та / або операційних резервів у кредитних лініях для підтримки діяльності в умовах зниження обсягів діяльності, відмічаючи при цьому, що характер пандемії, яка розвивається, збережеться і організація може бути не в стані дати обгрунтовану оцінку майбутніх наслідків;
- ▶ Дії, що застосовуються організацією для зниження ризику того, що використання допущення про безперервність діяльності є необгрунтованим, наприклад, дії щодо збереження ліквідності;
- ▶ Аналіз бізнес-моделей організації та відповідних ризиків;
- ▶ Будь-які труднощі, пов'язані з вихідними даними та допущеннями, що використовуються в рамках оцінок безперервності діяльності.

ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ І ПЕРЕГЛЯНУТИХ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ („МСФЗ”)

- Попередні перегляди нижче наведених стандартів та розбіжностей вступили в силу з 1 липня 2019 року щодо річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати.
- Не всі стандарти із зазначеного нижче перегляду визначають вплив на фінансову звітність.
- У випадках, коли поточна модель фінансової звітності змінилася у порівнянні з виданням за 2019 рік, ми розкриваємо інформацію про вплив даних змін у Примітках.
- Зміни МСФЗ з 1 січня 2020 р. пов'язані з тим, що вступили в силу наступні нові стандарти та поправки до них:
  - • **Поправки до МСФЗ 3 - «Об'єднання бізнесу»;**
  - • **Поправки до МСФЗ 7, МСФЗ 9 та МСБО 39 - «Реформа базової процентної ставки»;**
  - • **Поправки до МСБО (IAS) 1 і МСБО (IAS) 8 - «Визначення суттєвості»;**
  - • **«Концептуальні основи представлення фінансових звітів»;**
  - • **Поправки до МСФЗ 16 - «Поступки за орендою, пов'язані з пандемією Covid-19».**

Поправки к МСФО (IFRS) 7, МСФО (IFRS) 9, МСФО (IAS) 39 «*Финансовые инструменты: признание и оценка*» предусматривают ряд освобождений, которые применяются ко всем отношениям хеджирования, на которые реформа базовой процентной ставки оказывает непосредственное влияние. Реформа базовой процентной ставки оказывает влияние на отношения хеджирования, если в результате ее применения возникают неопределенности в отношении сроков возникновения и/или величины денежных потоков, основанных на базовой процентной ставке, по объекту хеджирования или по инструменту хеджирования. Данные поправки не оказали влияния на консолидированную финансовую отчетность Группы, поскольку у нее отсутствуют отношения хеджирования, основанные на процентных ставках.

Поправки к МСФО (IAS) 1 и МСФО (IAS) 8 - «*Определение существенности*»

Поправки предлагают новое определение существенности, согласно которому «информация является существенной, если можно обоснованно ожидать, что ее пропуск, искажение или маскировка повлияют на решения основных пользователей финансовой отчетности общего назначения, принимаемые ими на основе данной финансовой отчетности, предоставляющей финансовую информацию о конкретной отчитывающейся организации».

В поправках поясняется, что существенность будет зависеть от характера или количественной значимости информации (взятой в отдельности либо в совокупности с другой информацией) в контексте финансовой отчетности, рассматриваемой в целом. Искажение информации является существенным, если можно обоснованно ожидать, что это повлияет на решения основных пользователей финансовой отчетности. Данные поправки не оказали влияния на консолидированную финансовую отчетность Группы, и ожидается, что в будущем влияние также будет отсутствовать.

«*Концептуальные основы представления финансовых отчетов*», выпущенные 29 марта 2018 г.

Концептуальные основы не являются стандартом, и ни одно из положений *Концептуальных основ* не имеет преимущественной силы над каким-либо положением или требованием стандарта. Цели *Концептуальных основ* заключаются в следующем: содействовать Совету по МСФО в разработке стандартов; содействовать составителям финансовых отчетов при разработке положений учетной политики, когда ни один из стандартов не регулирует определенную операцию или другое событие; и содействовать всем сторонам в понимании и интерпретации стандартов. Данный документ окажет влияние на организации, которые разрабатывают свою учетную политику в соответствии с положениями *Концептуальных основ*.

Пересмотренная редакция *Концептуальных основ* содержит несколько новых концепций, обновленные определения активов и обязательств и критерии для их признания, а также поясняет некоторые существенные положения. Пересмотр данного документа не оказал влияния на консолидированную финансовую отчетность Группы.

Поправки к МСФО (IFRS) 16 - «*Уступки по аренде, связанные с пандемией Covid-19*»

28 мая 2020 г. Совет по МСФО выпустил поправку к МСФО (IFRS) 16 «*Аренда*» - «*Уступки по аренде, связанные с пандемией Covid-19*». Данная поправка предусматривает освобождение для арендаторов от применения требований МСФО (IFRS) 16 в части учета модификаций договоров аренды в случае уступок по аренде, которые возникают в качестве прямого следствия пандемии Covid-19. В качестве упрощения практического характера арендатор может принять решение не анализировать, является ли уступка по аренде, предоставленная арендодателем в связи с пандемией Covid-19, модификацией договора аренды. Арендатор, который принимает такое решение, должен учитывать любое изменение арендных платежей, обусловленное уступкой по аренде, связанной с пандемией Covid-19, аналогично тому, как это изменение отражалось бы в

Поправки до МСФЗ 16 - «Поступки за орендою, пов'язані з пандемією Covid-19»

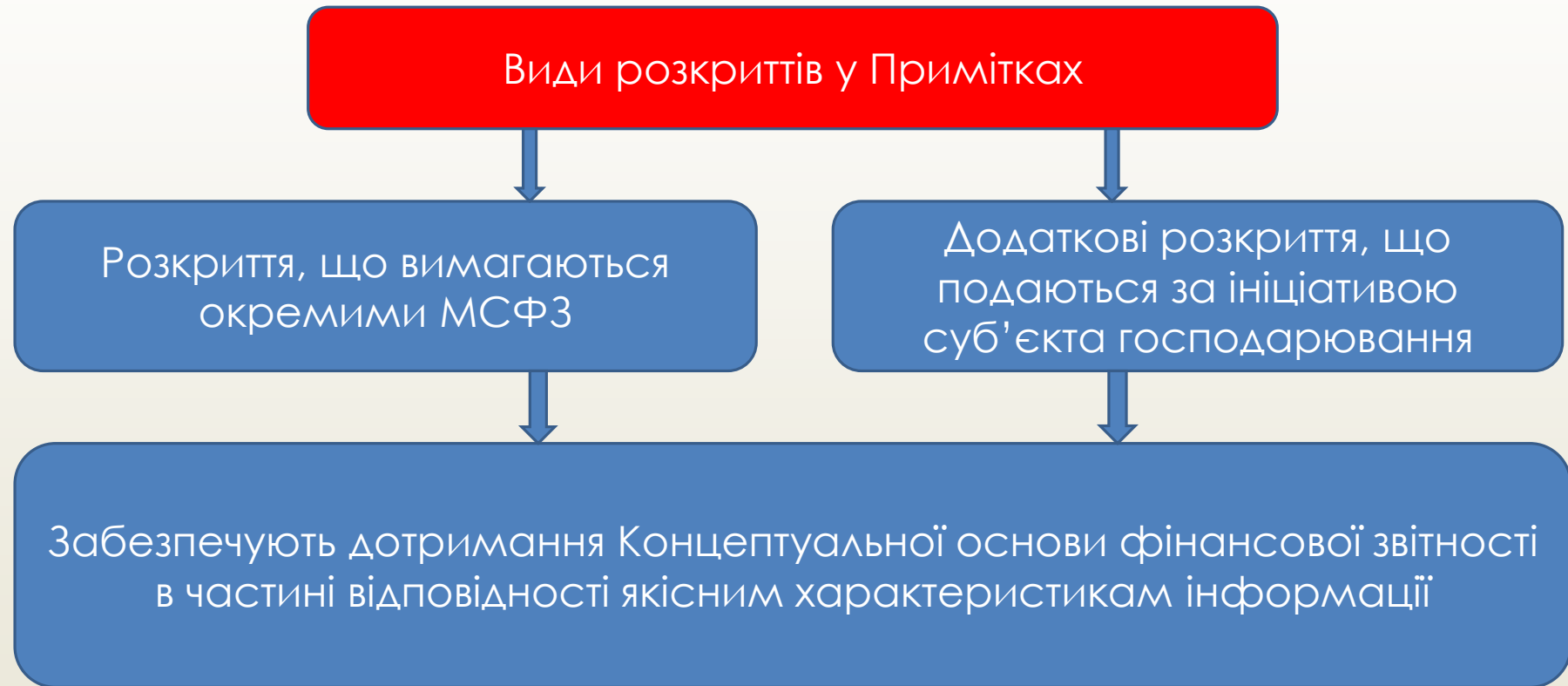
- ▶ 28 травня 2020 р. Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ 16 «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19».
- ▶ Дана поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди у випадку надання поступок по оренді, які виникають внаслідок прямої дії пандемії COVID-19.
- ▶ Орендар може прийняти рішення не аналізувати, чи є поступки за орендою, надані орендодавцем у зв'язку з пандемією Covid-19, модифікацією договору оренди
- ▶ Орендар, який приймає таке рішення, має врахувати будь-яку зміну орендних платежів, зумовлену поступкою з оренди, пов'язаною з пандемією Covid-19, аналогічно тому, як ця зміна відбилася б в обліку відповідно до МСФЗ 16, якби вона не була модифікацією договору оренди.
- ▶ Дана поправка застосовується щодо річних звітних періодів, починаючи з 1 червня 2020 р. або після цієї дати. Допускається досрочне застосування.

Розкриття інформації щодо зміни облікових політик

Підприємство має розкривати таку інформацію щодо змін облікових політик:

- Назва МСФЗ, який регулює питання змін;
- Зазначення факту, що зміну в обліковій політиці здійснюють відповідно до його положень перехідного періоду;
- Характер зміни в обліковій політиці;
- Опис положень перехідного періоду;
- Положення перехідного періоду, які могли б впливати на майбутні періоди;
- Суму коригування за поточний період та кожний поданий попередній період для кожної статті фінансової звітності, на яку це впливає, та для показника прибутку на акцію, якщо підприємство застосовує МСБО 33;
- Суму коригування, пов'язану з періодами, що передують відображеному;
- Якщо ретроспективне застосування неможливе для конкретного попереднього періоду або для періодів, що передують поданому, то розкривають обставини, що спричинили існування такої умови, та опис того, як і з якого часу застосовують зміну в обліковій політиці.

Розкриття інформації в Примітках до фінансової звітності

Структура Приміток до фінансової звітності

- 1. Загальна інформація про компанію (Групу компаній)**
- 2. Операційне середовище**
- 3. Застосування нових і переглянутих МСФЗ**
- 4. Основні принципи облікової політики**
  - 4.1. Заява про відповідність МСФЗ
  - 4.2. Основа підготовки фінансової звітності (Безперервність діяльності)
  - 4.3. Ідентифікація (вид) фінансової звітності (індивідуальна, консолідована чи окрема, загального чи спеціального призначення)
  - 4.4. Функціональна валюта та валюта подання
  - 4.5. Основи облікових оцінок, що застосовані у фінансовій звітності
  - 4.6. Основи консолідації (а також підходи щодо визначення основних консолідаційних показників)
  - 4.7. Затвердження фінансової звітності до випуску (дата затвердження)

➤ 5. Суттєві положення облікової політики

➤ 5.1. Загальні положення

➤ 5.2. Стислий огляд суттєвих положень облікових політик (щодо окремих об'єктів)

➤ 5.3. Зміни в обліковій політиці і принципах розкриття інформації

➤ 5.4. виправлення помилок

➤ 6. Суттєві облікові судження, оцінки і припущення

➤ 6.1. Оцінки справедливої вартості

➤ 6.2. Оцінки фінансових інструментів

➤ 6.3. Визначення резерву під очікувані кредитні збитки

➤ 6.4. Оцінки строків використання і ліквідаційної вартості (щодо необоротних активів)

➤ 6.5. Оцінки забезпечень (резервів) під виведення основних засобів з експлуатації та інших забезпечень

➤ 6.6. Зменшення корисності нефінансових активів

➤ 6.7. Оцінки чистої вартості реалізації запасів

➤ 6.8 .Оренда та її класифікація

➤ 6.9. Відсоткові ставки (що застосовуються для дисконтування, коли відрізняються від ринкових)

➤ 6.10. Судові справи та забезпечення щодо них та інше

➤ 7. Примітки до окремих статей фінансової звітності

➤ 7.1. Виручка по договорах з покупцями

➤ 7.1.1. Деталізована інформація про виручку

➤ 7.1.2. Залишки по договорах

➤ 7.1.3. Активи в частині права на повернення покупцями і зобов'язання по поверненню коштів

➤ 7.1.4. Зобов'язання до виконання

➤ 7.2. Собівартість реалізації

➤ 7.3. Інші операційні доходи

➤ 7.4. Інші операційні витрати

➤ 7.5. Витрати з фінансування

➤ 7.6. Фінансовий дохід

➤ 7.7. Інший дохід/інші витрати

➤ 7.8. Амортизація

➤ 7.9. Витрати на винагороди працівникам

➤ 7.10. Витрати на дослідження і розробки

➤ 7.11. Адміністративні витрати

- 7.12. Припинена діяльність
- 7.13. Витрати з податку на прибуток
- 7.14. Нематеріальні активи
- 7.15. Основні засоби
- 7.16. Активи в стадії створення
- 7.17. Активи в формі права користування (оренда у орендаря)
- 7.18. Інвестиційна нерухомість
- 7.19. Необоротні активи на продаж
- 7.20. Запаси
- 7.21. Торгова дебіторська заборгованість
- 7.22. Фінансові активи
- 7.23. Грошові кошти та їх еквіваленти
- 7.24. Власний капітал
- 7.25. Забезпечення (догострокові і поточні)
- 7.26. Кредити та позики
- 7.27. Торгова кредиторська заборгованість
- 7.28. Інша заборгованість за розрахунками та інші розкриття
- **8. Розкриття іншої інформації**

Розкриття іншої інформації – склад Приміток

- 1. Інформація про показник прибутку на акцію – МСБО 33 «Прибуток на акцію»
- 2. Інформація за сегментами – МСФЗ 8 «Операційні сегменти»
- 3. Інформація про активи в заставі (якщо не розкрито в інших розділах Приміток – відповідна інформація може розкриватися безпосередньо в розділах «Основні засоби», «Запаси» тощо – передбачено окремими стандартами
- 4. Операції з пов'язаними сторонами і виплати ключовому управлінському персоналу
- 5. Розкриття інформації про справедливу вартість (оцінки за справедливою вартістю)- МСФЗ 13 «Оцінка за справедливою вартістю»
- 6. Управління ризиками
- 7. Управління капіталом – МСБО 1 «Подання фінансової звітності»
- 8. Умовні активи і зобов'язання – МСБО 37
- 9. Невизнані контрактні зобов'язання
- 10. Інформація про оголошені дивіденди (до дати затвердження фінансової звітності до випуску) – МСБО 1
- 11. Вплив інфляції
- 12. Події після звітної дати – МСБО 10 «Події після звітної дати»

Розкриття інформації щодо прибутку на акцію згідно з МСБО 33

- Здійснюється в окремій, індивідуальній та консолідованій фінансовій звітності суб'єкта:
- (i) **звичайні або потенційні звичайні акції якого продаються та купуються на відкритому ринку** або
- (ii) **який подає (або перебуває у процесі подання своєї фінансової звітності) до комісії з цінних паперів** або до іншої регуляторної організації з метою випуску звичайних акцій на відкритому ринку.
- Суб'єктові господарювання слід розкривати:
- а) **суми, використані як чисельники при обчисленні базисного та розбавленого прибутку на акцію**, а також узгодження цих сум з сумами прибутку або збитку за певний період.;
- б) **середньозважену кількість звичайних акцій, використану як знаменник при обчисленні базисного та розбавленого прибутку на акцію**, а також узгодження цих знаменників один з одним;
- в) **інструменти, які потенційно можуть розбавити базисний прибуток на акцію** в майбутньому, але не були включені в обчислення розбавленого прибутку на акцію через їх антирозбавляючий вплив у відображеному періоді (періодах);
- г) **опис операцій зі звичайними акціями або з потенційними звичайними акціями**, які могли б суттєво змінити кількість звичайних або потенційних звичайних акцій в обігу на кінець періоду, якби ці операції відбулися б до кінця звітного періоду.

Розкриття інформації щодо сегментів згідно з МСФЗ 8

- ▶ Суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію, щоб надати можливість користувачам оцінити характер і фінансовий **вплив видів економічної діяльності**, якими він займається.
- ▶ Суб'єкт господарювання за кожен період, за який подається звіт про сукупний дохід, розкриває таку інформацію:
  - ▶ а) **загальну інформацію про сегменти** (чинники, використані для визначення звітних сегментів суб'єкта, включаючи основу організації; судження, складені управлінським персоналом при застосуванні критеріїв агрегування; види продуктів і послуг, від яких кожен звітний сегмент отримує доходи).
  - ▶ б) **інформацію про відображений у звітності прибуток або збиток сегмента**, в тому числі визначені доходи та витрати, включені до відображеного в звітності прибутку або збитку сегмента, активи сегмента, зобов'язання сегмента та основу оцінку; та
  - ▶ в) **узгодження загальних сум доходів сегмента, відображеного в звітності прибутку або збитку сегмента, активів сегмента, зобов'язань сегмента та інших суттєвих показників сегмента з відповідними сумами суб'єкта господарювання.**
- ▶ Узгодження сум у звіті про фінансовий стан за звітними сегментами із сумами в звіті про фінансовий стан суб'єкта господарювання вимагаються на кожну дату, на яку подається звіт про фінансовий стан.

Розкриття інформації про пов'язані особи

Базові норми МСБО 24

Відносини між пов'язаними сторонами слід розкривати в тих випадках, в яких існує КОНТРОЛЬ, незалежно від наявності операції між пов'язаними сторонами

Характер відносин з пов'язаними сторонами протягом звітного періоду

Інформація про здійснені операції та залишки заборгованості, у т.ч. загальні зобов'язання

Розкриття суми операцій між пов'язаними особами

Розкриття сум залишків заборгованості, у т.ч. загальні зобов'язання

Резерв сумнівних боргів, пов'язаних із сумою залишків заборгованості

Витрати, визнані протягом періоду стосовно безнадійної або сумнівної заборгованості пов'язаних сторін

Строки та умови зобов'язань, у т.ч. інформація про наявність забезпечення і характер відшкодування, яке буде надане при погашенні

Детальна інформація щодо будь-яких гарантій, наданих чи отриманих

Категорії пов'язаних сторін, за якими здійснюється розкриття інформації

- Материнське підприємство
- Підприємства, які спільно контролюють певний суб'єкт господарювання або мають суттєвий вплив на нього
- Дочірні підприємства
- Асоційовані підприємства
- Спільні підприємства, у яких суб'єкт господарювання виступає контролюючим учасником
- Провідний управлінський персонал підприємства та/або його материнського підприємства
- Інші пов'язані особи

28. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОВ'ЯЗАНІ СТОРОНИ

Пов'язані сторони представлені підприємствами, які знаходяться під спільним контролем, асоційованим підприємством, а також іншими пов'язаними сторонами. Умови провадження операційної діяльності із пов'язаними сторонами визначаються на основі умов специфічних для кожного договору або операції та можуть відрізнятися від тих, які використовуються для третіх сторін.

Операції Групи зі своїми пов'язаними сторонами за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, були представлені таким чином:

	<u>Виручка від реалізації готової продукції</u>	<u>Інші доходи</u>	<u>Придбання сировини та матеріалів</u>	<u>Роялті та придбання інших послуг</u>
2019				
Підприємства під спільним контролем	-	6,606	(632,051)	(114,986)
Асоційоване підприємство	37,285	-	-	(286)
Інші пов'язані сторони (члени сім'ї Кінцевої контролюючої сторони)	2,106	817	(15,587)	(15,794)
Всього	<u>39,391</u>	<u>7,423</u>	<u>(647,638)</u>	<u>(131,066)</u>

Інші доходи за 2019 рік включали дохід від реалізації матеріалів та послуг, а також доходи від оренди.

Операції придбання сировини та матеріалів від пов'язаних сторін включали, головним чином, придбання сировини та пакувальних матеріалів. Придбання послуг від пов'язаних сторін, головним чином, включали роялті, операції з придбання послуг по ремонту та будівництву.

Благодійні внески іншим пов'язаним сторонам за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, становили 35,000 тисяч гривень (2018: 29,350 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років непогашені залишки Групи за операціями з пов'язаними сторонами були представлені таким чином:

	Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи	Торгова та інша дебіторська заборгованість	Аванси видані	Торгова та інша кредиторська заборгованість	Отримані кредити та позики
2019					
Підприємства під спільним контролем	160,015	36,567	-	76,397	86,475
Асоційоване підприємство	-	8,242	-	-	-
Інші пов'язані сторони (члени сім'ї Кінцевої контролюючої сторони)	-	1,607	2,227	725	-
Всього	160,015	46,416	2,227	77,122	86,475

Розкриття інформації щодо компенсації провідному управлінському персоналу

- Розкриттю підлягає інформації щодо компенсації провідному управлінському персоналу (зокрема, директорам (виконавчим чи іншим), який безпосередньо або опосередковано має повноваження та є відповідальним за планування, управління та контроль діяльності підприємства
- Інформація подається загальною сумою і окремо для таких категорій:
  - - короткострокові виплати працівникам (найчастіше це заробітна плата, премії та інші аналогічні виплати);
  - - виплати по закінченні трудової діяльності;
  - - інші довгострокові виплати працівникам;
  - - виплати при звільненні;
  - - платіж на основі акцій

У балансі Групи суми заборгованості відображаються з урахуванням ефекту дисконтування на 10 років та ставкою дисконту, яка діяла на момент укладення угоди та визначалась згідно з офіційними рекомендованими ставками Національного банку України щодо вартості строкових депозитів. Для контрактів, що були укладені протягом 2019 року, середня ставка становила 13.95% (2018: 15.6%). Контрактами не передбачено, що дана дебіторська заборгованість покривається забезпеченнями. Згідно з укладеними договорами та бізнес-планом Групи, заборгованість буде погашена до 2029 року.

Отримані кредити та позики від пов'язаних сторін представлені короткостроковими, з погашенням до липня 2020 року, та довгостроковим кредитом з погашенням у 2022 році у євро за ставками від 4.5% до 6.5%, відповідно. У 2019 році було понесено 747 тисяч гривень у вигляді відсотків по кредитним договорам.

Операції та залишки за операціями з провідним управлінським персоналом Групи

Провідний управлінський персонал Групи включає Виконавчого директора Компанії, членів Ради директорів та членів Наглядової ради. Станом на 31 грудня 2019 року провідний управлінський персонал загалом становив 17 осіб (2018: 15 осіб).

Короткострокові виплати провідному управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня 2019 складала 171,563 тисяч гривень (2018: 155,424 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року залишки по зобов'язанням Групи перед провідним управлінським персоналом складала 19,399 тисяч гривень (2018: 27,466 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року деякі члени провідного управлінського персоналу мали право на отримання визначених виплат по закінченню трудової діяльності. Сума таких нарахувань станом на 31 грудня 2019 року у розмірі 125,652 тисяч гривень була включена до зобов'язань за пенсійними та іншими виплатами працівникам (2018: 121,108 тисяч гривень).

Особливості розкриття інформації підприємствами, які пов'язані з органами влади

- ▶ Такі підприємства звільняються від основних вимог щодо розкриття інформації стосовно операцій з пов'язаними сторонами та залишків заборгованості, в т.ч. загальних зобов'язань, з:
  - ▶ 1) органом влади, що здійснює контроль або спільний контроль підприємства, що звітує, або має суттєвий вплив на нього;
  - ▶ 2) іншим підприємством, що є пов'язаною стороною, оскільки той самий орган влади здійснює контроль або спільний контроль чи має суттєвий вплив і на підприємство, що звітує, і на це інше підприємство.
- ▶ У випадку, якщо можливість звільнення застосовується, то натомість розкривається:
  - ▶ 1) назва органу влади та характер його відносин з підприємством, що звітує (тобто відносини контролю, спільного контролю або суттєвого впливу);
  - ▶ 2) така інформація:
    - ▶ - характер та обсяги кожної окремої суттєвої операції;
    - ▶ - для інших операцій, які є суттєвими сукупно, а не кожна окремо, якісні та кількісні показники їх обсягів

Розкриття інформації щодо справедливої вартості

Загальні вимоги до розкриття щодо справедливої вартості

Методи оцінки вартості та вхідні дані, використані для складання таких оцінок

Вплив оцінок на прибуток або збиток, або інший сукупний дохід за період (при використанні закритих вхідних даних)

Інформація для кожного класу активів та зобов'язань

Оцінка справедливої вартості на кінець звітного періоду, а також для неперіодичних оцінок (дозволяється за певних обставин) – причина оцінки;

Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать здійснені оцінки;

Суми переміщень між I та II рівнями ієрархії (стосовно активів та зобов'язань, що оцінюються періодично);

Опис методу оцінки та вхідних даних (відносно оцінок справедливої вартості II та III рівнів);

Для періодичних оцінок справедливої вартості III рівня:

- Порівняння залишків на початок періоду із залишками на кінець з розкриттям змін, що пов'язані із загальними прибутками або збитками, визнаними у прибутку/збитку чи іншому сукупному прибутку, інформації щодо придбань, продажів, випусків та погашень, сум переведень до III рівня ієрархії;
- Опис чутливості оцінки справедливої вартості до змін закритих вхідних даних, якщо наслідки змін є суттєвими;
- Якщо зміна I або кількох закритих вхідних даних для фінансових активів та зобов'язань призведе до значної зміни справедливої вартості, розкрити цей факт;
- Якщо найвигідніше та найкраще використання нефінансового активу відрізняється від його нинішнього використання, то даний факт також зазначається

Ієрархія справедливої вартості

1 рівень

Ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких підприємство може мати доступ на дату оцінки

2 рівень

Вхідні дані (за виключенням даних цін котирування 1 рівня), які можна спостерігати для відповідного активу чи зобов'язання або безпосередньо (прямо), або опосередковано. Можуть включати ціни котирування на подібні активи (зобов'язання) на активних або неактивних ринках, а також інші дані, що пов'язані зі ставками відсотків, кривими доходності тощо

3 рівень

Вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі. Вони пов'язані їх внутрішніми даними підприємства, які є закритими. Можуть бути отримані в результаті фінансових прогнозів та іншої управлінської інформації

12. Оценка справедливой стоимости

В таблице ниже представлена иерархия оценок активов и обязательств Группы по справедливой стоимости.

Иерархия оценок активов по справедливой стоимости по состоянию на 31 декабря 2020 г.:

МСФО (IFRS) 13.91(a)

МСФО (IFRS) 13.93(a)

Оценка справедливой стоимости с использованием

МСФО (IFRS) 13.93(b)

МСФО (IFRS) 13.97

	Дата оценки	Оценка справедливой стоимости с использованием			
		Итого €000	Котировок на активных рынках (Уровень 1) €000	Значительных наблюдаемых исходных данных (Уровень 2) €000	Значительных ненаблюдаемых исходных данных (Уровень 3) €000
Активы, оцениваемые по справедливой стоимости:					
Инвестиционная недвижимость					
(Примечание 18):					
Офисные здания	31 декабря 2020 г.	4 260	-	-	4 260
Здания под объекты розничной торговли	31 декабря 2020 г.	4 633	-	-	4 633
Производные финансовые активы					
(Примечание 21.4):					
Валютные форвардные договоры (доллары США)	31 декабря 2020 г.	492	-	492	-
Валютные форвардные договоры (фунты стерлингов)	31 декабря 2020 г.	400	-	400	-
Встроенные валютные производные инструменты (канадские доллары)	31 декабря 2020 г.	210	-	-	210
Инвестиции в котируемые долевые инструменты					
(Примечание 21.4):					
Энергетический сектор	31 декабря 2020 г.	219	219	-	-
Телекоммуникационный сектор	31 декабря 2020 г.	118	118	-	-
Инвестиции в некотируемые долевые инструменты					
(Примечание 21.4):					
Энергетический сектор	31 декабря 2020 г.	675	-	-	675
Электронная промышленность	31 декабря 2020 г.	363	-	-	363

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

Основні засоби

Основні засоби Товариства оцінюються за справедливою вартістю, ґрунтуючись на Рівні 3 ієрархії справедливої вартості (вхідні дані не піддаються спостереженню для активу, що оцінюється).

Товариство періодично залучає професійних незалежних оцінювачів для визначення справедливої вартості своїх основних засобів із використанням методу залишкової вартості заміщення для більшості груп. Справедлива вартість визначається як первісна вартість будівництва цих об'єктів за поточними цінами, за вирахуванням економічного знецінення, функціонального та фізичного зносу на відповідну дату. Основним параметром, який використовується у цій методиці оцінки, є поточна вартість будівництва.

Для об'єктів, для яких є ринкові аналоги (головним чином, будівлі), використовується метод порівняння продажів: ціни ринкових продажів порівнюваних об'єктів нерухомості коригуються з урахуванням різниць в основних параметрах (таких як площа нерухомості та розташування). Основним параметром, який використовується у цій методиці оцінки, є ціна квадратного метра нерухомості.

Основні засоби Товариства були оцінені за методом залишкової вартості заміщення з використанням доходного методу для визначення економічного знецінення станом на 31 грудня 2019 року.

Вартість заміщення буферного газу підземних сховищ газу („ПСГ“) визначається як сума ринкової вартості газу, що було закачано до ПСГ, витрат на транспортування газу від точки продажу до ПСГ та витрат на закачування його в ПСГ (за умови відсутності економічного знецінення за результатами дохідного підходу). При цьому, у разі виявлення в ході оцінки дохідним підходом економічного знецінення для активів ПСГ, вартість буферного газу після економічного зносу буде не нижче його вартості ліквідації, визначеної на припущеннях щодо періоду відкачування, ринкових цін на газ у відповідні періоди, середньої рентабельності викачування та вартості його транспортування до точки продажу.

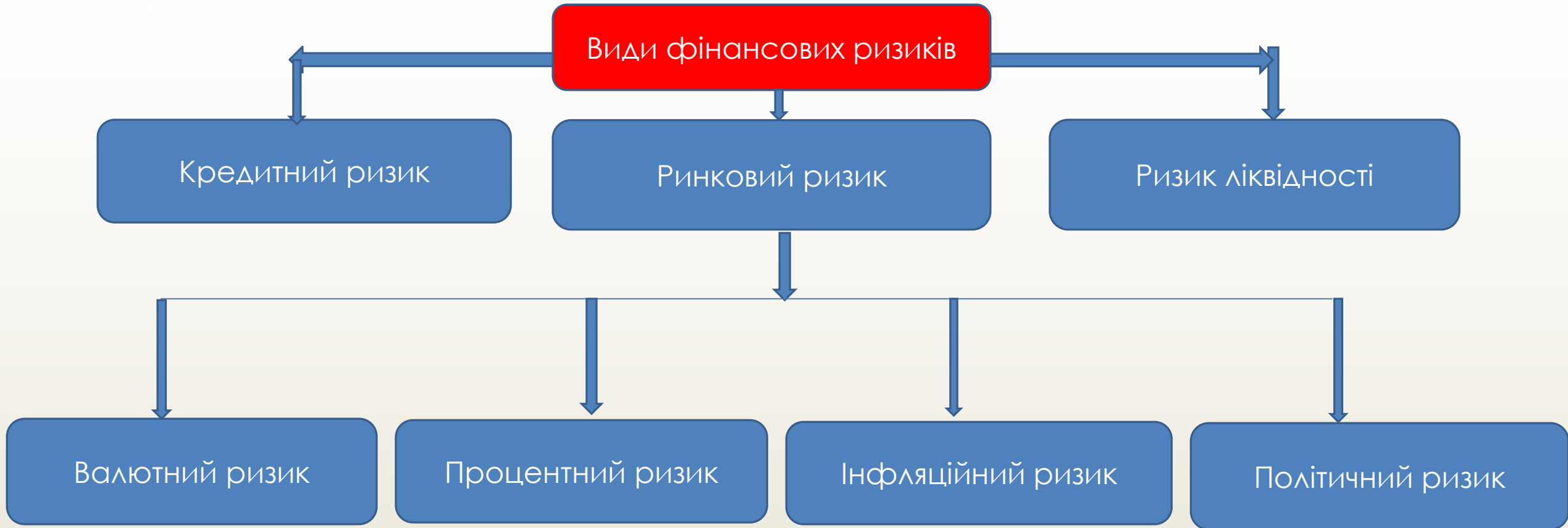
18. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ (Продовження)

Товариство рекласифікувало буферний газ з Рівня 2 в Рівень 3 ієрархії оцінки справедливої вартості 1 жовтня 2019 року у зв'язку зі зміною методики оцінки та врахування періоду необхідного для викачування буферного газу зі застосування спеціального обладнання.

Інформація стосовно вхідних даних, що використовувалися для оцінки основних засобів та активів утримуваних для розподілу Товариства станом на 31 грудня 2019 року наведена нижче:

Опис	Група активів	Методика оцінки	Вхідні дані, які не піддаються спостереженню	Діапазон вхідних даних, які не піддаються спостереженню	Взаємозв'язок між ключовими вхідними даними, які не піддаються спостереженню, та оцінкою справедливої вартості
Газотранспортна система та сховища газу	Газотранспортна система	Метод залишкової вартості	Період отримання доходу від транзитної діяльності	2020–2034 роки	Чим більше період отримання доходу, тим більше вартість
	Буферний газ	заміщення з використанням	Обсяг заброньованих потужностей на транзит	2020 – 65 млн м3; 2021–2034 – 40 млн м3 щорічно;	Чим більше обсяг заброньованих потужностей тим більше вартість
	Обладнання підземних сховищ газу	доходного методу для визначення економічного	Дата впровадження системи стимулюючого тарифоутворення	Тариф на базі Регуляторної бази активів (РБА) діє для послуг з транспортування для точок входу (транскордонні газопроводи), плата за внутрішні точки входу	Чим пізніше буде впроваджено стимулююче тарифоутворення/ плата за точки входу, тим менша справедлива вартість
	Інші основні засоби	знецінення			

Управління ризиками

(а) Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик того, що контрагент не виконає своїх зобов'язань за фінансовими інструментами або за контрактом, що може призвести до фінансових збитків. Групі властивий кредитний ризик від операційної діяльності (насамперед, за торговельною дебіторською заборгованістю) і від фінансової діяльності, включаючи депозити в банках і фінансових установах, операції з іноземною валютою та інші фінансові інструменти.

Торгова дебіторська заборгованість

Схильність до кредитного ризику насамперед залежить від характерних особливостей кожного клієнта. Демографія клієнтської бази Групи, включаючи ризик дефолту галузі та країни, в якій клієнти ведуть свою діяльність, має незначний вплив на кредитний ризик.

Керівництво запровадило кредитну політику, яка передбачає проведення індивідуального аналізу кожного нового клієнта на предмет платоспроможності перед тим, як пропонувати стандартні умови оплати та надання кредиту. Аналіз включає зовнішні рейтинги, за наявності, і в деяких випадках банківські дані.

Більшість клієнтів укладають угоди з Групою більш ніж на 3 роки, при цьому збитків від невиконання умов цими контрагентами не очікується. Під час моніторингу кредитного ризику клієнтів клієнти розподіляються за групами в розрізі їхніх кредитних характеристик, включаючи те, чи є клієнт фізичною або юридичною особою, оптовими, роздрібними або кінцевими користувачами, а також географію клієнта, галузь, строки заборгованості, терміни погашення і наявність фінансових труднощів в минулому. Торгова та інша дебіторська заборгованість переважно відноситься до оптових клієнтів. Клієнтів, рівень ризикованості яких визначено як «високий», відносять до окремого списку ризикових клієнтів, а подальші продажі здійснюються за умови внесення передоплати та схвалення керівництва. Група не вимагає внесення застави для забезпечення торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група формує резерв, який відображає її попередню оцінку ймовірності очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту, щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості. Група застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9, який дозволяє використання резерву під очікувані збитки за весь строк дії інструменту для всіх активів у категорії «Торгова та інша дебіторська заборгованість». Для оцінки очікуваного кредитного збитку торгова та інша дебіторська заборгованість об'єднана у категорії згідно зі спільними характеристиками кредитного ризику та кількістю днів прострочення. Рівні очікуваних збитків ґрунтуються на графіках платежів за продажами за 24 місяців до 31 грудня 2019 року та аналогічних історичних кредитних збитках, понесених за цей період. Рівні збитків за минулі періоди коригуються з урахуванням поточної та прогнозу інформації про макроекономічні фактори, що впливають на здатність покупців погашати дебіторську заборгованість.

До доказів кредитного знецінення, належать наявні дані про такі події:

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ*****У тисячах українських гривень***

Основні ризики, властиві фінансовим інструментам Групи, включають ринковий ризик, ризик ліквідності та кредитний ризик. Керівництво аналізує та узгоджує політику управління кожним із цих ризиків, основні принципи якої викладені нижче.

Ринковий ризик

Для діяльності Групи, в основному, характерні фінансові ризики у результаті ринкових змін курсів обміну валют та відсоткових ставок. Ринкові ризики оцінюються із використанням аналізів чутливості, які враховують вплив обґрунтовано можливих змін відсоткових ставок або курсів обміну валют протягом року.

Валютний ризик

Валютний ризик являє собою ризик того, що справедлива вартість майбутніх потоків грошових коштів від фінансового інструменту коливатиметься у результаті змін курсів обміну валют.

Валютний ризик Групи, в основному, обумовлений коливаннями курсів обміну гривні щодо долара США та євро, яких зазнають українські підприємства Групи.

Офіційні курси обміну гривні щодо вищевказаних іноземних валют, встановлені Національним банком України станом на відповідні дати, були представлені таким чином:

	<u>Євро</u>	<u>Долар США</u>
Станом на 31 грудня 2019 року	26.4220	23.6862
Станом на 31 грудня 2018 року	31.7141	27.6883

Фінансові активи

Грошові кошти та їх еквіваленти	40,975	12,795	25,725	1,384
Торгова та інша дебіторська заборгованість	<u>184,415</u>	<u>189,259</u>	<u>16,582</u>	<u>45,287</u>
Всього фінансових активів	<u>225,390</u>	<u>202,054</u>	<u>42,307</u>	<u>46,671</u>
Фінансові зобов'язання				
Кредити та позики	-	-	306,837	430,321
Зобов'язання з оренди	194,246	187,829	-	-
Торгова та інша кредиторська заборгованість	<u>98,909</u>	<u>157,469</u>	<u>66,304</u>	<u>104,372</u>
Всього фінансових зобов'язань	<u>293,155</u>	<u>345,298</u>	<u>373,141</u>	<u>534,693</u>
Загальна чиста позиція	<u>(67,765)</u>	<u>(143,244)</u>	<u>(330,834)</u>	<u>(488,022)</u>

Деноміновані в іноземній валюті короткострокові та довгострокові кредити та позики, грошові кошти та їх еквіваленти, торгова та інша дебіторська і кредиторська заборгованість та зобов'язання з фінансової оренди наражають Групу на валютний ризик. Група не вступала в операції, призначені для хеджування цих валютних ризиків.

Ризик зміни відсоткових ставок

Ризик зміни відсоткових ставок являє собою ризик того, що справедлива вартість або потоки грошових коштів від фінансових інструментів коливатимуться у результаті ринкових змін відсоткових ставок. Ринковий ризик Групи щодо змін відсоткових ставок стосується, головним чином, кредитів та позик Групи, отриманих за плаваючими відсотковими ставками. Керівництво здійснює регулярний моніторинг ринкових відсоткових ставок для мінімізації свого ризику змін відсоткових ставок.

Для проведення аналізу чутливості зазвичай використовувалось припущення щодо можливої зміни відсоткових ставок на кінець звітного періоду. Для зобов'язань із плаваючими ставками аналіз підготовлений на основі припущення, що сума непогашеного зобов'язання на кінець звітного періоду залишалася непогашеною увесь рік. Збільшення на 100 базисних пунктів або зменшення на 25 базисних пунктів використовується для підготовки внутрішньої звітності щодо ризику зміни відсоткових ставок для провідного управлінського персоналу та являє собою оцінку керівництвом допустимо можливих змін відсоткових ставок. Також для цілей аналізу чутливості використовується припущення, що зміна відсоткових ставок відбувається, але всі інші змінні величини залишають незмінними. Згідно з результатами аналізу для 2019 року, Група дійшла висновку, що:

- У зв'язку з тим, що ставка EURIBOR у 2019 році мала від'ємне значення, та становила у середньому -0.34%, збільшення її на 100 базисних пунктів не буде мати ефекту на прибуток до оподаткування, оскільки залишиться від'ємною; також не має суттєвих підстав стверджувати, що можливе підняття ставки більше ніж на 100 базисних пунктів;
- Зважаючи на те, що ставка EURIBOR у 2019 році мала від'ємне значення, її зменшення не буде мати ефекту на прибуток до оподаткування, оскільки ставка по кредиту визначається як сума фіксованої за кредитним договором маржинальної ставки та ставки EURIBOR на дату платежу, але у будь-якому разі не може бути зменшена за рахунок від'ємного EURIBOR.

АТ „ФАРМАК”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

У тисячах українських гривень

2018	<u>Збільшення/ (зменшення) базисних пунктів</u>	<u>Вплив на прибуток до оподаткування</u>
Зміна відсоткової ставки EURIBOR	100	(3,347)
Зміна відсоткової ставки EURIBOR	(25)	837

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності являє собою ризик того, що Група не зможе погасити свої зобов'язання на момент їх погашення. Завданням Групи є підтримання балансу між безперервним фінансуванням і гнучкістю у використанні умов кредитування, які надаються постачальниками і банками.

Група проводить аналіз строків виникнення активів і погашення зобов'язань і планує свою ліквідність у залежності від очікуваних строків погашення відповідних фінансових інструментів. У разі недостатньої або надмірної ліквідності у окремих підприємств Група перерозподіляє ресурси і грошові кошти між ними для досягнення оптимальних умов фінансування потреб кожного підприємства.

Управління капіталом

Цілі, політики та процеси управління капіталом

Якісна інформація про цілі, політики та процеси управління капіталом

Зовнішні вимоги до капіталу, її виконання чи невиконання та наслідки

Опис системи управління капіталом та її результати (досягнення поставленої мети)

Кількісні дані про управління капіталом

Зміни в управлінні капіталом, які відбулися протягом звітного періоду

Інформація щодо управління капіталом

- ▶ Відповідно до вимог пунктів 134-135 МСФО (IAS) 1, організації повинні розкривати інформацію якісного та кількісного характеру відносно цілей, політики та процесів управління капіталом.

- ▶ Приклад:

«Управління капіталом» (модель Ернст енд Янг)

- ▶ Для керування капіталом капітал включає в себе випущений капітал, конвертовані привілейовані акції, емісійний дохід та всі резерви, пов'язані з долею інструментами, що знаходяться у власності акціонерів організації.
- ▶ Основною метою щодо управління капіталом є максимізація вартості для акціонерів (власників).
- ▶ Підприємство здійснює контроль над капіталом за допомогою коефіцієнту фінансового ричага, який розраховується як відношення чистої заборгованості до суми капіталу та чистої заборгованості.
- ▶ Політика Компанії передбачає підтримання значення даного коефіцієнту в межах 20-40%.
- ▶ У чисту заборгованість включаються відсоткові кредити та займи, торгова та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів, виключаючи суми, що відносяться до припиненої діяльності.

Розкриття інформації щодо умовних зобов'язань та умовних активів

1. **Умовні зобов'язання не визнаються у звітності, але розкривається**, оскільки вони є «можливим зобов'язанням, існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться чи не відбудеться певна невизначена майбутня подія, не повністю контрольована підприємством».

Щодо кожного класу умовних зобов'язань на кінець періоду слід розкривати:

- ▶ Стислий опис сутності умовного зобов'язання;
- ▶ Наближену оцінку його фінансового впливу;
- ▶ Невизначеність щодо суми або часу будь-якого вибуття; та
- ▶ Можливість будь-якої компенсації.

2. **Умовний актив** – можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій та існування якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька майбутніх невизначених подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання.

Щодо умовних активів слід розкривати:

- ▶ Сутність умовних активів та оцінку їх фінансового впливу (якщо неможливо оцінити, то слід зазначити цей факт)
- ▶ При тому слід взяти до уваги таке, що надходження економічних вигід має бути ймовірним;
- ▶ Необхідно уникати таких ознак ймовірності, які вводять в оману.

пенсійними та іншими виплатами працівникам (2018: 121,108 тисяч гривень).

29. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Оподаткування

Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які, окрім іншого, можуть збільшити фінансовий тиск на платників податків. Непослідовність у застосуванні, тлумаченні і впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, у кінцевому рахунку, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, і ці суми можуть бути суттєвими. На думку керівництва, Група виконала усі вимоги чинного податкового законодавства.

Керівництво Групи не виключає, що у результаті майбутніх податкових перевірок можуть виникнути суперечності в тлумаченні або оцінці даних, поданих у податковій документації Групи, що може призвести до нарахування додаткових податкових зобов'язань, штрафів та пені. На думку керівництва Групи, відповідні положення податкового законодавства інтерпретовані ним коректно, і Група нарахувала та сплатила всі податки відповідно до чинного податкового законодавства. Водночас, у разі іншого підходу до трактування таких операцій податковими органами керівництво Групи оцінює суму можливих умовних зобов'язань щодо податкового обліку витрат станом на 31 грудня 2019 та 2018 років як незначну для цілей цієї консолідованої фінансової звітності. Основні податкові декларації Групи за період, який закінчився 30 червня 2019 року, були перевірені податковими органами в рамках комплексної перевірки 3-х річного періоду без будь-яких значних суперечок або додаткових податкових нарахувань.

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

Згідно з чинним законодавством податкові декларації підлягають перевірці протягом трьох років після їх подання. Ризик додаткових податкових нарахувань у результаті регулярних податкових перевірок із часом значно знижується.

Трансфертне ціноутворення

Група імпортує товари та придбає послуги, які можуть потенційно входити у сферу застосування українських нормативно-правових актів щодо трансфертного ціноутворення („ТЦ“). Група подала звіт щодо контрольованих операцій за 2018 рік у належні строки. Керівництво вважає, що Компанія підготувала усю необхідну документацію щодо контрольованих операцій, яка вимагається згідно із законодавством за 2018 рік та продовжує готувати за 2019 рік. Звіт щодо контрольованих операцій за 2019 рік має бути поданий Компанією до 1 жовтня 2020 року.

На думку керівництва Групи, Компанія дотримується вимог щодо ТЦ. Оскільки практика трансфертного ціноутворення іще недостатньо розвинута і певні положення правил можуть бути причиною суперечностей у результаті їх різного трактування, вплив можливих претензій з боку податкових органів щодо позицій Компанії із його застосування неможливо достовірно оцінити.

Юридичні питання

Під час звичайної господарської діяльності Група виступає стороною судових процесів та спорів. Керівництво Групи вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не матиме істотного впливу на консолідований фінансовий стан або результати майбутньої діяльності Групи.

Контрактні зобов'язання на капітальні витрати

Станом на 31 грудня 2019 року Група мала непогашені контрактні зобов'язання за операціями з придбання основних засобів на загальну суму 1,392,091 тисячі гривень (2018: 344,533 тисяча гривень).

Активация Windows

Щоб активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

Розкриття інформації щодо подій після звітної дати

Події після звітного періоду згідно з МСБО 10

Події, що потребують коригувань у фінансовій звітності

Події, що потребують коригувань показників Звіту про фінансовий стан, Звіту про сукупний дохід тощо

Події, що потребують коригувань інформації, яка подана у Примітках до фінансової звітності

Події, що не потребують коригувань у фінансовій звітності

Суттєві, що потребують розкриття у Примітках

Несуттєві, що не потребують розкриття у Примітках

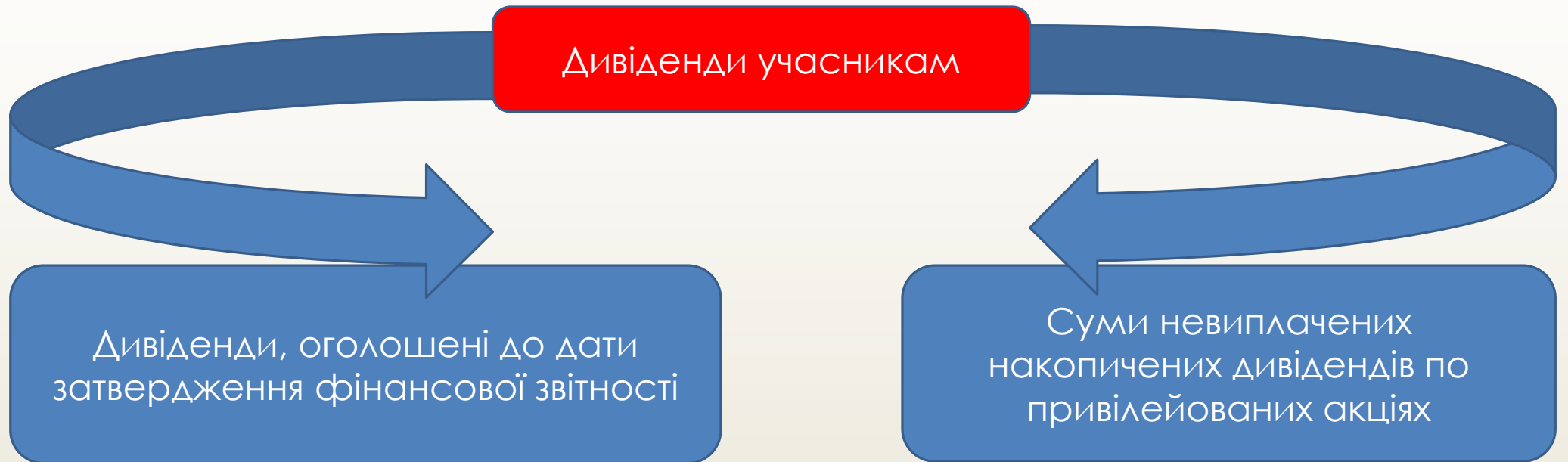
Події після звітної дати, що потребують коригування показників фінансової звітності

- ▶ Ухвалення рішення в судовій справі після звітної дати, яке свідчить про наявність суми невизнаної або частково визнаної заборгованості у Звіті про фінансовий стан
- ▶ Отримання додаткової інформації щодо зменшення корисності активів, яке мало місце на звітну дату
- ▶ Отримання інформації про банкрутство дебітора, покупця, замовника, що свідчить про знецінення дебіторської заборгованості
- ▶ Продаж запасів після звітного періоду за вартість, нижче балансової, що свідчить про реальну чисту вартість реалізації запасів на дату звітності
- ▶ Продаж основних засобів за вартістю, нижче відображеної в балансі, що свідчить про знецінення, яке не було своєчасно визнане
- ▶ Встановлення фактів помилок або шахрайства, які мають відношення до показників звітності на дату балансу
- ▶ Та také інші

Події після звітної дати, що не потребують коригувань, але розкриваються у Примітках

Подія	Пояснення
Значне об'єднання бізнесу	МСФЗ 3 потребує розкриття фактів придбання/продажу ДП, АСК, СП
Оголошення планів про припинення діяльності Компанії	Має значення для прийняття рішень користувачами звітності
Оголошення планів про реструктуризацію	МСБО 37
Знищення значної частки виробничих потужностей, основних засобів внаслідок стихійних лих, пожеж тощо	Наводиться опис події, її впливу, оцінка понесених збитків і очікуваних відшкодувань
Значні зміни в цінах на активи, що використовує компанія, або в курсах іноземних валют	Свідчить про нестабільність середовища, впливає на рішення користувачів
Зміни ставок податків або податкового законодавства	МСБО 12 в частині податку на прибуток, а також зміни в інших податках (ПДВ, акцизи, ЄСВ тощо)
Початок великого судового процесу (операції здійснені після звітного періоду)	Впливає на рішення користувачів
Прийняття значних або умовних зобов'язань	Наприклад, стосується надання значних гарантій, пільгових фінансових допоміг пов'язаним сторонам та таке інше

Розкриття інформації щодо дивідендів

Приклад розкриття подій після звітної дати щодо COVID-19

► Події після звітної дати

- Спалах COVID-19 швидко розвивався в 2020 році, маючи значний вплив на економіку та соціальне життя через значну кількість інфікувань. Заходи, які вживали різні уряди та український уряд, зокрема, для стримування вірусу, вплинули на економічну активність.
- Керівництво Компанії вжило низку заходів для моніторингу та запобігання наслідків вірусу COVID-19, таких заходів безпеки та гігієни здоров'я для людей (як соціальне дистанціювання та робота з дому) та забезпечення постачання матеріалів, які мають важливе значення для господарської діяльності Компанії.
- На цьому етапі вплив на бізнес та результати діяльності Компанії та Групи обмежений. Керівництво і надалі буде слідувати політиці та порадам різних національних інститутів, і паралельно зробимо все можливе, щоб продовжувати діяльність найкращим і безпечним способом, не загрожуючи здоров'ю наших людей.

Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

- ▶ Ніже: приводяться нові стандарти, поправки та розробки, які були випущені, але ще не вступили в силу на дату випуску фінансової звітності Групи. Компанія має намір застосувати ці стандарти, поправки з дати їх вступу в силу.
- ▶ 1) МСФЗ 17 «Договори страхування»
- ▶ У травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ 17 «Договори страхування», новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, представлення та розкриття інформації.
- ▶ В основі МСФЗ 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:
  - ▶ • Визначені модифікації договорів страхування з умовами прямої участі (метод змінної винагороди).
  - ▶ • Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премій) в основному для короткочасних договорів.
- ▶ Якщо даний стандарт не застосовується до Підприємства, про це робиться позначка.
- ▶ 2) Поправки до МСФЗ 3 - «Посилання на Концептуальні основи». Мета даних поправок - замінити посилання на «Концепцію підготовки та презентації фінансової звітності », випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні основи представлення фінансових звітів», випущені в березні 2018 року, без внесення значущих змін у вимоги стандарту

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 – «Класифікація зобов'язань як короткострокових і довгострокових»

- У січні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСБО 1, в яких з'являються вимоги **щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових**. У поправках роз'яснюється наступне:
  - що розуміється під правом відстрочити урегулювання зобов'язань;
  - **право відстрочити урегулювання зобов'язань повинно існувати на кінець звітного періоду;**
  - на класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, що організація використає своє право відстрочити урегулювання зобов'язань;
  - умови зобов'язань не впливатимуть на його класифікацію, лише якщо похідний інструмент, вбудований в конвертоване зобов'язання, сам по собі є дольовим інструментом.

Дані поправки вступають у силу щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, і **застосовуються ретроспективно**.

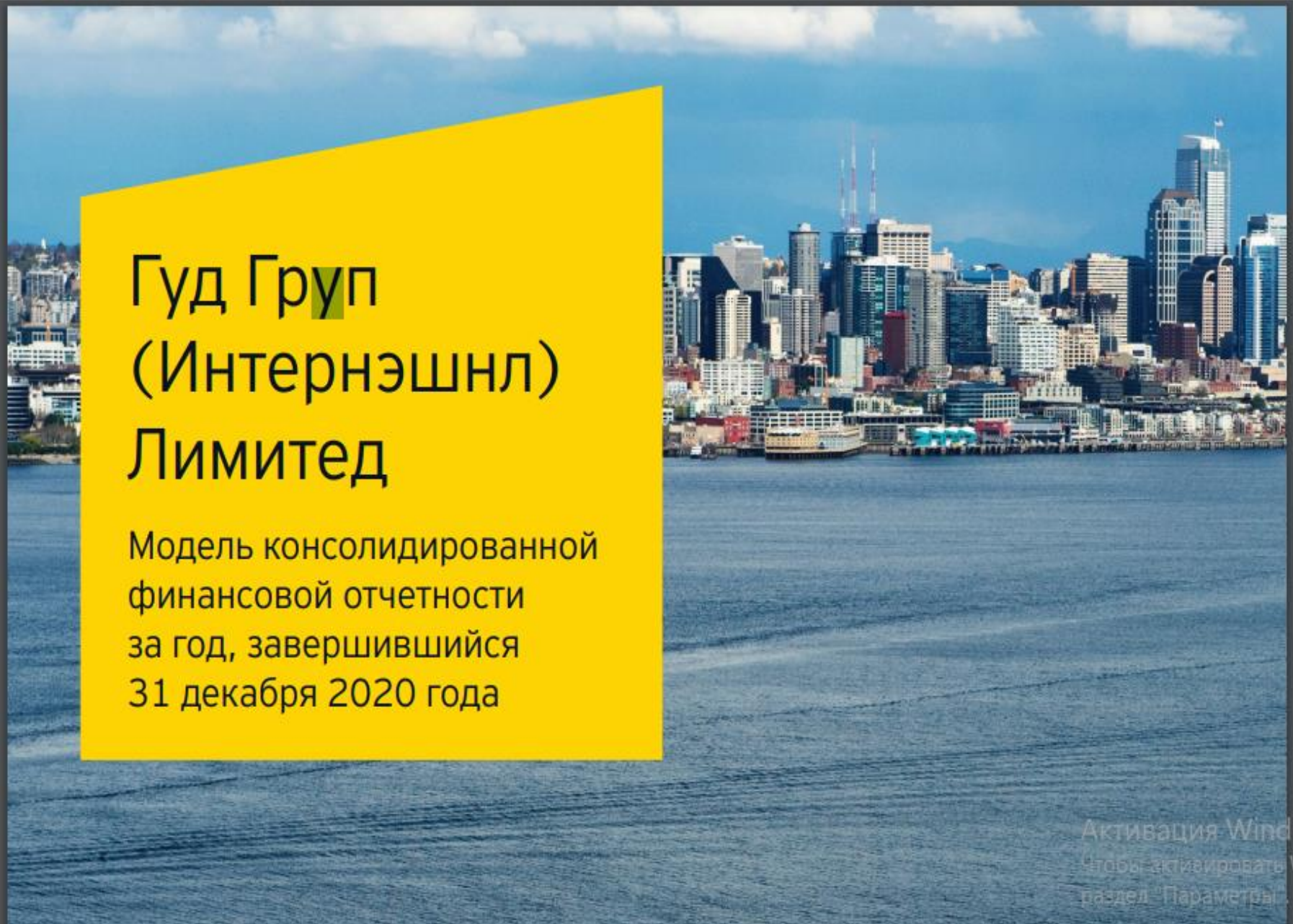
Приклад наведення інформації в Примітках: В даний час Підприємство аналізує можливий вплив даних поправок на поточну класифікацію зобов'язань і необхідність перегляду умов по існуючим договорам позик.

Поправки до МСБО 16 - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

- ▶ У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням », який забороняє організації вираховувати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених в процесі доставки цього об'єкта до місцяположення його використання та введення його в стан, який потрібний для його експлуатації відповідно до намірів керівництва.
- ▶ Замість цього організація визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих продуктів в складі прибутків або збитків.
- ▶ Дані поправки вступають у силу щодо річних звітних періодів, починаючи з 1 січня
- ▶ 2022 р. або після цієї дати, і слід застосовувати ретроспективно до відповідних об'єктів основних засобів

Інші зміни в МСФЗ, що ще не вступили в силу, але зазначаються в Примітках

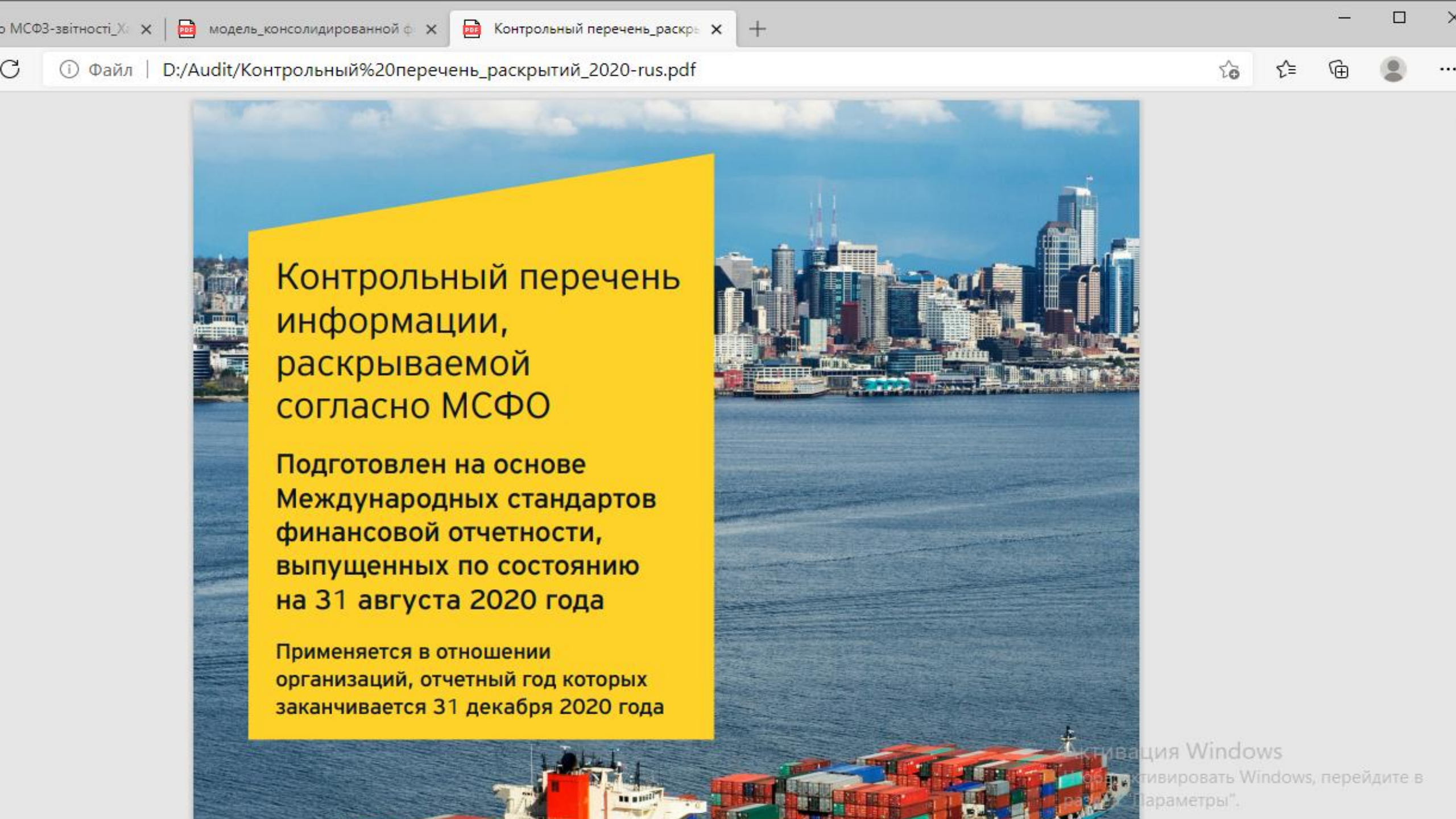
- ▶ Поправки до МСБО 37 - «Обтяжувальні контракти - витрати на виконання договору», в яких пояснюється, які витрати організації повинні враховуватися для оцінки того, що є договір обтяжувальним або збитковим. Поправки передбачають застосування підходу, заснованого на «затратах», безпосередньо пов'язаних з договорами».
- ▶ Поправка до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, що вперше застосовує МСФЗ. Відповідно до цієї поправки дочірня організація має право оцінити накопичені курсові різниці з використання сум, відображених у фінансовій звітності материнської організації, що виходить із дати переходу материнської організації на МСФЗ.
- ▶ Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода при проведенні «теста 10%» у разі припинення визнання фінансових зобов'язань. У поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує в оцінці того, чи є умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання такими, що суттєво відрізняються від умов первісно визнаного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться лише ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між визначеним кредитором і позичальником, у тому числі комісійна винагорода, виплачена або отримана кредитором або позичальником від імені іншої сторони.
- ▶ Поправка до МСБО 41 «Сільське господарство» - оподаткування в оцінці за справедливою вартістю». Дана поправка вимагає, що організації не включають у розрахунок грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням під час оцінки справедливої вартості активів, що відносяться до сфери застосування МСБО (IAS) 41.

Гуд Груп
(Интернэшнл)
Лимитед

Модель консолидированной
финансовой отчетности
за год, завершившийся
31 декабря 2020 года

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в
раздел "Параметры".

Контрольный перечень информации, раскрываемой согласно МСФО

Подготовлен на основе Международных стандартов финансовой отчетности, выпущенных по состоянию на 31 августа 2020 года

Применяется в отношении организаций, отчетный год которых заканчивается 31 декабря 2020 года

Активация Windows
Для активировать Windows, перейдите в
Панель задач > Параметры.

АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА УКРАЇНИ
орган аудиторського самоврядування

*Дякую за
увагу!!!*